

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE: GREACĂ VECHE, LATINĂ
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București – 12 martie 2026

LIMBA GREACĂ VECHE

Clasa a IX-a

I. Traduceți următorul text din limba greacă veche în limba română: (40 p.)

Viața primilor creștini

Πάντες δὲ οἱ ἐπίστευον ἐπὶ τὸ αὐτὸ εἶχον ἅπαντα κοινά, καὶ τὰ κτήματα [...] ἐπίπρασκον καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσιν καθότι ἂν τις χρείαν εἶχεν. καθ' ἡμέραν τε ἔμενον ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, ἔκλων τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας, ἦνουν τὸν θεὸν καὶ εἶχον χάριν πρὸς ὄλον τὸν λαόν.

(*Faptele apostolilor*, II, 44-47, text adaptat)

Precizări lexico-gramaticale:

πάντες - masc., pl., N. de la πᾶς, πᾶσα, πᾶν

οἱ - masc., pl., N de la ὅς, ἡ, ὅ

ἅπαντα - neutru, pl., Ac. de la ἅπᾱς, ἅπᾱσα, ἅπαν

κτῆματα - neutru, pl., Ac. de la κτῆμα, -ατος

πᾶσιν - masc., pl., D. de la πᾶς, πᾶσα, πᾶν

καθότι ἂν - după cum

τις - masc., pl., N. de la τις, τι (nu are accent)

ἔκλων - ind., impf., III, pl. de la κλάω

ἀγαλλιάσει - fem., sg. D. de la ἀγαλλίασις, -εως

ἀφελότητι - fem., sg., D. de la ἀφελότης, -ητος

ἦνουν - ind., impf., III, pl. de la αἰνέω

χάριν - fem., sg., Ac. de la χάρις, -ιτος

II. Rezolvați următoarele cerințe, formulate pe baza textului de mai sus:

1. Analizați morfologic cuvintele îngroșate: *χρείαν, εἶχεν, ἐν τῷ ἱερῷ, ὄλον*. Precizați și formele lor de bază (de dicționar). (10 p.)
2. Treceți toate cuvintele flexibile din propoziția *ἔμενον ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ* la numărul opus. (4 p.)
3. a) Treceți la indicativ prezent, persoana I, plural și persoana a II-a, plural, formele verbale *ἐπίστευον* și *μετελάμβανον*. (8 p.)
b) Traduceți în limba română cele patru forme verbale construite mai sus. (4 p.)
4. Găsiți în text și transcrieți pe lucrare două substantive feminine de declinarea I la genitiv singular. Apoi scrieți formele lor de dativ plural. (4 p.)

III. În imaginea de mai jos, vedem un detaliu de pe un vas atenian cu figuri negre, operă a olarului Nikosthenes, și recunoaștem cu ușurință personajul central (Zeus) după fulgerele pe care le ține în mâna dreaptă.

1. Identificați cele două personaje pe care Zeus vrea să le despartă. Indicați și numele lor romane. (6 p.)
2. Numiți câte trei obiecte, care apar în imaginea dată, caracteristice pentru fiecare dintre personaje. (6 p.)
3. Redactați, în 10-15 rânduri, o prezentare a unuia dintre personajele identificate, precizând funcțiile și atributele sale, făcând referire și la un pasaj mitic semnificativ pentru personajul ales. (8 p.)

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE: GREACĂ VECHE, LATINĂ
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București – 12 martie 2026

LIMBA GREACĂ VECHE

Clasa a X-a

I. Traduceți următorul text din limba greacă veche în limba română: (40 p.)

Schimbarea la față

Καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν· καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἰμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. *Și iată, Moise și Ilie s-au arătat lor, vorbind cu El.* [...] Πέτρος εἶπε τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωσεῖ μίαν καὶ μίαν Ἥλια.

(*Evangelia după Matei, 17.1-4*)

Precizări lexico-gramaticale:

μετεμορφώθη = s-a schimbat

ἐγένετο = s-au făcut

εἶπε – de la εἶπον

ἡμᾶς ὧδε εἶναι = să fim noi aici

ποιήσωμεν – indicativ viitor de la ποιέω

II. Rezolvați următoarele cerințe, formulate pe baza textului de mai sus:

1. Analizați morfologic și sintactic cele trei cuvinte îngroșate: *τὸν ἀδελφὸν, ἔλαμψε, Κύριε.*

Precizați și formele lor de bază (de dicționar). (12 p.)

2. Transcrieți din text pronumele personale, precizându-le cazul și numărul. (4 p.)

3. Extrageți din text, dacă există: (10 p.)

a) un atribut adjectival acordat cu un substantiv de genul neutru;

b) un substantiv de declinarea I cu funcție de (complement) circumstanțial de loc;

c) un nume predicativ exprimat prin adjectiv;

d) un numeral cu funcția de complement direct;

e) un substantiv de declinarea a II-a cu funcția de subiect.

N. B. Precizați explicit dacă anumite forme/structuri solicitate nu se regăsesc în text.

4. Extrageți din text un pronume demonstrativ și precizați-i genul, numărul, cazul și funcția sintactică. (4 p.)

III. Redactați o variantă de traducere în limba elină a textului următor: (20 p.)

Un nor (*νεφέλη*) luminos (*φωτεινός*) i-a umbrit (*ἐπισκιάζω*) pe ei, și un glas (*φωνή*) din (*ἐκ* + G.) nor le-a zis (*εἶπον*): „Acesta este fiul (*υἱός*) meu cel iubit (*ἀγαπητός*), în (*ἐν* + D.) care am binevoit (*εὐδόκησα*); pe acesta ascultați-l (*ἀκούετε* + G.)”. Și, auzind (*ἀκούω*), ucenicii (*μαθητῆς*) au căzut (*πίπτω*) pe (*ἐπί* + Ac.) față (*πρόσωπον*) lor. (după *Evangelia după Matei, 17.5-6*)

N. B. Formele grecești subliniate, dintre cele date între paranteze, **nu** se modifică.

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE: GREACĂ VECHĂ, LATINĂ
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București – 12 martie 2026

LIMBA GREACĂ VECHĂ

Clasa a XI-a

I. Traduceți următorul text din limba greacă veche în limba română: (50 p.)

Răspunzând îngrijorărilor ofițerilor, Cyrus le promite un imperiu în caz de victorie

Ἀκούσας ταῦτα ἔλεξεν ὁ Κῦρος· ἀλλ' ἔστι μὲν ἡμῖν, ὧ ἄνδρες, ἀρχὴ πατρώα πρὸς μὲν μεσημβρίαν μέχρι οὗ διὰ καῦμα οὐ δύνανται οἰκεῖν ἄνθρωποι, πρὸς δὲ ἄρκτον μέχρι οὗ διὰ χειμῶνα· τὰ δ' ἐν μέσῳ τούτων πάντα σατραπεύουσιν οἱ τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ φίλοι. ἦν¹ δ' ἡμεῖς νικήσωμεν, ἡμᾶς δεῖ τοὺς ἡμετέρους φίλους τούτων ἐγκρατεῖς ποιῆσαι. [...]. ὑμῶν δὲ τῶν Ἑλλήνων καὶ στέφανον ἐκάστῳ χρυσοῦν δώσω².

Οἱ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες αὐτοὶ τε ἦσαν πολὺ προθυμότεροι καὶ τοῖς ἄλλοις ἐξήγγελλον.

(Xenofon, *Anabasis*, I, 7.6-8)

1) ἦν = ἔάν (εἰ ἄν) + conjunctiv aorist

2) δώσω (ν. δίδωμι) – indicativ viitor

II. Redactați o analiză literară a pasajului dat mai jos, având în vedere următoarele repere: (40 p.)

- integrarea corespunzătoare a fragmentului în cântul IX al *Iliadei* și în ansamblul epopeii
- prezentarea modului în care este construit discursul lui Odiseu, având în vedere și: problema destinului, referirea la Atena și Hera, relația *νέοι* – *γέροντες*
- explicarea nuanțată a sintagmelor subliniate, prin raportare la profilul eroilor homerici
- comentarea a două elemente stilistice diferite, relevante pentru evidențierea ideilor textului

ταῦτ' αἰνῶς δεῖδοικα κατὰ φρένα, μὴ οἱ ἀπειλὰς ἐκτελέσωσι θεοί, ἡμῖν δὲ δὴ αἴσιμον εἶη φθίσθαι ἐνὶ Τροίῃ ἐκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο. ἀλλ' ἄνα εἰ μέμονάς γε καὶ ὀψέ περ υἷας Ἀχαιῶν τειρομένους ἐρύεσθαι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ. αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, οὐδέ τι μῆχος ῥεχθέντος κακοῦ ἔστ' ἄκος εὐρεῖν: ἀλλὰ πολὺ πρὶν φράξεν ὅπως Δαναοῖσιν ἀλεξήσεις κακὸν ἦμαρ. ὧ πέπον ἦ μὲν σοί γε πατήρ ἐπετέλλετο Πηλεὺς ἦματι τῷ ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε: τέκνον ἐμὸν κάρτος μὲν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη δώσουσ' αἶ κ' ἐθέλωσι, σὺ δὲ μεγαλήτορα θυμὸν ἴσχειν ἐν στήθεσσι: φιλοφροσύνη γὰρ ἀμείνων: ληγέμεναι δ' ἔριδος κακομηγάνου, ὄφρα σε μᾶλλον τίωσ' Ἀργείων ἡμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες. ὧς ἐπέτελλ' ὁ γέρον, σὺ δὲ λήθεται: ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν παύε', ἔα δὲ γόλον θυμαλγέα: [...]

(Homer, *Iliada*, IX, 244-260)

Foarte mă tem, o Ahile, că zeii împlini-vor dorința
Și-amenințările lui și scrisă cumva ne-o fi nouă
Moartea-n pustia de Troia, departe de scumpa-ne țară.
Scoală și vino de vrei, și acuma târziu, să dai sprijin
Armiei noastre, ferind-o de greul furtunii dușmane.
Însuți amar mai pe urmă vei plânge, dar nu-i chip să afli
Leac unui rău făptuit. De aceea cu mult mai-nainte
Vino să-i aperi pe-Ahei de ziua cumplită ce vine.
Te sfătui doar, iubite, părintele-ți când te trimise
Lui Agamemnon pe tine din Ftia și astfel îți zise:
Fiule, da-ți-vor Atena și Hera tărie să birui,
Dacă pe voie le-ar fi, dar marea mândrie din tine
Tu în zăbale s-o ții, fii prietenos, că-i mai bine,
Și te ferește de vrajba-nciumată, de vrei să fii pururi
Mai prețuit de ai noștri, de toți, de bătrâni și de tineri.
Asta părintele-ți spuse, tu însă uitatu-i-ai sfatul.
Mântuie barem acuma și lasă otrava mâniei.

(traducere de George Murnu)

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE: GREACĂ VECHE, LATINĂ
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București – 12 martie 2026

LIMBA GREACĂ VECHE

Clasa a XII-a

I. Traduceți următorul text din limba greacă veche în limba română: (50 p.)

μετὰ γὰρ τοὺς πολιτικοὺς ἦα¹ ἐπὶ τοὺς ποιητὰς τοὺς τε τῶν τραγωδιῶν καὶ τοὺς τῶν διθυράμβων καὶ τοὺς ἄλλους, ὡς ἐνταῦθα ἐπ' αὐτοφώρῳ καταληψόμενος ἐμαυτὸν ἀμαθέστερον ἐκείνων ὄντα. ἀναλαμβάνων οὖν αὐτῶν τὰ ποιήματα ἃ μοι ἐδόκει μάλιστα πεπραγματεῦσθαι αὐτοῖς, διηρώτων ἂν αὐτοὺς τί λέγοιεν, ἴν' ἅμα τι καὶ μανθάνοιμι παρ' αὐτῶν. αἰσχύνομαι οὖν ὑμῖν εἰπεῖν, ὧ ἄνδρες, τάληθῆ·² ὅμως δὲ ῥητέον. ὡς ἔπος γὰρ εἰπεῖν ὀλίγου αὐτῶν ἅπαντες οἱ παρόντες ἂν βέλτιον ἔλεγον περὶ ὧν αὐτοὶ ἐπεποιήκεσαν.

(Platon, *Apologia*, 21a-b)

- 1) ἦα – indicativ aorist de la εἶμι 2) τάληθῆ = τὰ ἀληθῆ

II. Redactați un eseu despre limitele cunoașterii umane, valorificând textul de mai jos și concentrându-vă asupra următoarelor aspecte: (40 p.)

- explicarea diferenței dintre a ști cu adevărat și a pretinde că știi
- descrierea oracolului despre care vorbește Socrate
- identificarea a cel puțin cinci cuvinte-cheie în textul grecesc
- identificarea și comentarea a două figuri de stil relevante pentru argumentația din text

μετὰ ταῦτ' οὖν ἤδη ἐφεξῆς ἦα, αἰσθανόμενος μὲν καὶ λυπούμενος καὶ δεδιώς ὅτι ἀπηχθανόμην, ὅμως δὲ ἀναγκαῖον ἐδόκει εἶναι τὸ τοῦ θεοῦ περὶ πλείστου ποιεῖσθαι· ἰτέον οὖν, σκοποῦντι τὸν χρησμὸν τί λέγει, ἐπὶ ἅπαντας τοὺς τι δοκοῦντας εἰδέναί. καὶ νῆ τὸν κύνα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι – δεῖ γὰρ πρὸς ὑμᾶς τάληθῆ λέγειν – ἦ μὴν ἐγὼ ἔπαθόν τι τοιοῦτον· οἱ μὲν μάλιστα εὐδοκιμοῦντες ἔδοξάν μοι ὀλίγου δεῖν τοῦ πλείστου ἐνδεεῖς εἶναι ζητοῦντι κατὰ τὸν θεόν, ἄλλοι δὲ δοκοῦντες φαυλότεροι ἐπιεικέστεροι εἶναι ἄνδρες πρὸς τὸ φρονίμως ἔχειν. δεῖ δὴ ὑμῖν τὴν ἐμὴν πλάνην ἐπιδειῖσαι ὥσπερ πόνους τινὰς πονοῦντος ἵνα μοι καὶ ἀνέλεγκτος ἢ μαντεία γένοιτο.

(Platon, *Apologia*, 21e – 22a)

După acestea i-am luat pe toți la rând, dându-mi seama, cu mâhnire și cu teamă, că mă fac urât de ei; totuși mi se părea că trebuie să așez cuvintele Zeului mai presus de orice; dacă voiam, deci, să cercetez ce spune oracolul, eram silit să merg la toți cei care păreau a ști ceva. Și mă jur pe câine, atenieni, – pentru că sunt dator să vă spun adevărul – vă jur că așa mi s-a întâmplat: aproape toți cei care aveau cel mai bun renume mi s-au părut, cercetându-i eu potrivit spuselor Zeului, că au cele mai mari scăderi, pe când alții, care erau socotiți mai neînzestrați, mi-au părut mai în stare de chibzuință. Iată, sunt dator să vă povestesc cum am răătăcit, ca un om supus la grele munci, pentru ca oracolul să devină pentru mine ceva de neclintit.

(traducere de Francisca Băltăceanu)